

**Tildelingsbrev til
Bioforsk
2012**

STATSBUDSJETTET 2012 – TILDELINGSBREV TIL BIOFORSK

1.	Budsjettvedtak og utbetalingsplan	2
2.	Fullmakter og delegasjon	3
2.1.	Budsjettfullmakter	3
2.2.	Administrative fullmakter	3
3.	Mål og forventede resultater for Bioforsk i 2012	4
3.1.	Strategiske utfordringer og overordnede mål	4
3.2.	Samarbeidsformer	5
4.	Virksomhetsområder og resultatmål	5
4.1.	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap	5
4.2.	Støtte til fagsentrene	9
4.3.	Tilskudd til utviklingstiltak over Jordbruksavtalen	9
5.	Administrative krav og forventninger	11
5.1.	Lederansvaret og administrative mål og tiltak	11
5.2.	Risikostyring	12
5.3.	Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT	12
5.4.	Viderebruk av offentlig data (Fellesføring)	13
5.5.	Kommunikasjon og informasjon	13
5.6.	Oppfølging merknader fra Riksrevisjonen	14
6.	Rapportering	14
6.1.	Resultatrapportering	14
6.2.	Årsrapport	15
6.3.	Regnskapsrapporter	16
6.4.	Rapportering om forvaltning av fullmakter til eierskap i selskaper	16
7.	Styringskalender	18
8.	Vedlegg	22
8.1.	Personalfullmakter for underliggende virksomheter	22
8.2.	Resultatmål og indikatorer	24
8.3.	Rapportering i forhold til vedtekter	26
8.4.	Virksomhetsområder og resultatindikatorer for kap. 1112 og kap. 1150	27

1. **Budsjettvedtak og utbetalingsplan**

Med grunnlag i Stortingets budsjettvedtak, jf. Prop. 1 S (2011-2012) for Landbruks- og matdepartementet og Innst. 8 S (2011-2012) stilles følgende beløp til disposisjon for Bioforsk i 2012:

Område	Kr.
Kap 1112 post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk :	63 760 000
Kap 1112 post 52 Støtte til fagsentrene, Bioforsk:	10 426 000
Kap 1150 post 77.15 Utviklingstiltak:	5 600 000
Sum=	79 786 000

Bevilgningen til kunnskapsutvikling mv. videreføres nominelt fra 2011, med følgende presiseringer:

Kap 1112 post 51: Posten reduseres med 5,0 mill. kroner med henvisning til effektivisering av arbeidet med kunnskapsutvikling, kunnskapsutvikling og beredskap. Det overføres 2,914 mill. kroner fra kap. 1139 post 70 for å samle hele bevilgningen til JOVA-programmet under én post. Det øremerkes 2,000 mill. kroner til sammenhengen mellom husdyr- og planteproduksjon. (Se ellers pkt 4.1.)

Kap 1112 post 52: Det overføres 10,426 mill. kroner direkte til Bioforsk for fagsenteroppgaver og kjøp av tjenester ved fagsentrene. Fylkesmannen gis fullmakter for resterende del av kap. 1112 post 52 på til sammen 6,291 mill. kroner. Fylkesmannen i Finnmark, Nordland og Sogn og Fjordane skal samarbeide med fagsentrene. (Se ellers pkt 4.2.)

Kap 1150 post 77.15: Det tildeles 5,600 mill. kroner over kap. 1150 post 77.15 til oppfølging av Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler (2010-2014). (Se ellers pkt 4.3.)

Kap 4112 post 30: Landbruks- og matdepartementet har budsjettert med 18,850 mill. kroner i husleieinntekter fra Bioforsk.

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- medio februar med kr 19 946 500
- primo april med kr 19 946 500
- primo juni med kr 19 946 500
- medio oktober med kr 19 946 500

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i budsjettet for 2012.

Basisbevilgning til forskning vil bli overført fra Norges forskningsråd. I tildelingsbrevet til Norges forskningsråd legger departementet til grunn at overføringen finner sted etter nærmere avklaring med det enkelte institutt slik at det ikke skapes likviditetsproblemer. Kopi av tildelingsbrevet til Forskningsrådet vil bli sendt instituttet.

Det forutsettes at virksomheten i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte, på samme måte som i 2011.

2. Fullmakter og delegasjon

2.1. Budsjettfullmakter

2.1.1. Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2012 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2011-2012) og Innst. 8 S (2011-2012). Stortingsvedtaket innebærer at i tillegg til bevilgning over 50-post, kan Bioforsk disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat, jf. rundskriv R-106 fra Finansdepartementet.

2.2. Administrative fullmakter

2.2.1. Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Delegasjon av fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester er tatt inn i oppdatert instruks for økonomi- og virksomhetsstyring datert 1.2.2012.

2.2.2. Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Landbruks- og matdepartementet delegerer med dette til Bioforsk å innkalle til ordinær generalforsamling i aksjeselskapene Instrumenttjenesten AS og ITAS Eierdrift AS. Delegeringen gjelder for 2012 og kan ikke delegeres videre. Departementet viser til særbestemmelser for statsaksjeselskap, særlig til § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret og § 20-7 om Riksrevisjonens kontroll.

Riksrevisjonen og departementet skal varsles om generalforsamling i selskapene, jf punkt 6.4 i tildelingsbrevet. Det vises til pkt 5.2.1 for øvrig omtale.

3. Mål og forventede resultater for Bioforsk i 2012

Departementet vil understreke at styret må påse at virksomhetsplanen for 2012 og øvrig planarbeid blir tilpasset signalene som gis i Prop. 1 S (2011-2012), som er nærmere konkretisert i dette tildelingsbrevet og i tildelingsbrev fra Norges forskningsråd. Det vises også til instituttets vedtekter §§ 1 og 2 om formål og oppgaver og Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 - 2012.

Landbruks- og matdepartementet viser til næringsstrategien *Ta landet i bruk!*, matstrategien *Smaken av Norge* samt *Landbruks- og matdepartementets miljøstrategi 2008-2015*. Videre vises det til matdepartementenes årlig oppdaterte *europastrategi for matområdet* som peker ut prioriterte områder, Kunnskapsdepartementets *Strategi for Noregs samarbeid med EU om forskning og utvikling* om muligheter og utfordringer i forskningssamarbeidet med EU og Nasjonal strategi for bioteknologi 2011-2020 samt Miljøverndepartementets *Tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede skadelige arter*. Det vises også til kommende forskrift etter naturmangfoldloven Om innførsel og utsetting av fremmede organismer, som ventes vedtatt i 2012.

Regjeringen la i desember 2011 frem Meld. St. 9 (2011-2012) *Landbruks- og matpolitikken — Velkommen til bords*. De fire overordnede målene for norsk landbruks- og matpolitikk er matsikkerhet, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk. Stortinget tar sikte på å behandle meldingen våren 2012. Departementet legger opp til en gjennomgang på vårens styringsmøte med Bioforsk.

I tillegg er følgende meldinger til Stortinget av særlig betydning for Bioforsk:

- St.meld. nr. 30 (2008-2009) *Klima for forskning*.
- St.meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen*.

Departementet ønsker at det planlegges for en helhetlig tilnærming til forsknings- og utviklingsoppgavene og de forskjellige støtteoppgavene for forvaltningen.

3.1. Strategiske utfordringer og overordnede mål

For en omtale av overordnede mål for landbruks- og matpolitikken i 2012 vises det til innledningens kapittel i Prop. 1 S (2011-2012). En av strategiene for å nå målsetningene med politikken, er å satse på forskning av internasjonal kvalitet som fremmer en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor med høy tillit i samfunnet. Dette handler om å utvikle kunnskap av høy kvalitet på områder der Norge er eller kan bli ledende internasjonalt, dra nytte av internasjonalt samarbeid for å løse særegne utfordringer på en mest mulig effektiv måte samt å høste kunnskap fra den internasjonale kunnskapsallmenningen. Derfor bør norske forskningsinstitutter søke seg mot internasjonale forskingsarenaer, bygge miljøer av internasjonal toppklasse og konkurrere om forskningsmidler som blir fordelt internasjonalt.

I tråd med ambisjonene om forskning av høy internasjonal kvalitet, er det et mål om økt omfang og kvalitet på den vitenskapelige produksjonen. Det er også viktig at bruken blir mer effektiv gjennom økt grad av åpen tilgang til forskningsdata og resultater.

3.2. Samarbeidsformer

For 2012 vektlegges særlig engasjement i prosessene rundt samorganiseringen og samlokaliseringen av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap, flyttingen av Veterinærinstituttet til Campus Ås, oppfølgingen av forprosjekt om eventuell etablering av innovasjonssenter i området samt oppfølgingen av gjennomgangen av forskningsinstitusjonene under Landbruks- og matdepartementet.

Det skal i årsrapportene for 2011 og 2012 rapporteres om samarbeidsrelasjoner og samarbeidsformer i en egen del av årsrapporten (jf. òg tildelingsbrev for 2011).

Varige krav til samarbeid er ellers fremstilt under pkt 2.2.5 i virksomhetsinstruksen.

4. Virksomhetsområder og resultatmål

Landbruks- og matdepartementet bevilger midler til Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap (kap. 1112 post 51), Støtte til fagsentrene (kap. 1112 post 52) og Tilskudd til utviklingstiltak over Jordbruksavtalen (kap. 1150 post 77.15). Resultatindikatorer for virksomhetsområdene er presentert under vedlegg 8.3.

4.1. Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap

Kap. 1112 post 51 omfatter finansiering av vitenskapelig basert kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap for landbruks- og matsektoren, inkludert Landbruks- og matdepartementet og underliggende virksomheter. Fra 2012 finansierer posten også det langsiktige programmet Jord og vannovervåking i landbruket (JOVA), som skal rapporteres under virksomhetsområdet Miljøvennlige produksjonsformer.

Bioforsk skal med et langsiktig perspektiv bygge opp kunnskap, beredskap og kompetanse på landbruks- og matområdet innenfor følgende virksomhetsområder:

1. Effektiv og konkurransedyktig plante- og husdyrproduksjon i hele landet, inkludert økologisk
2. Bærekraftig, langsiktig jordbruk
3. Miljøvennlige produksjonsformer
4. God plantehelse
5. Trygg mat fri for rester av plantevernmidler og andre uønskede stoffer
6. Klima- og energiriktig landbruk
7. Kommunikasjon og samfunnskontakt

4.1.1. Effektiv og konkurransedyktig plante- og husdyrproduksjon i hele landet, inkludert økologisk

Målsettingen er kontinuerlig utvikling av aktuell kompetanse for lønnsom plante- og husdyrproduksjon under de forskjellige dyrkings- og klimaforholdene i Norge. Næringen skal også ha tilgang til forskningsbasert kunnskap og veiledning om økologisk landbruk. Oppgaver innenfor området er å

- bidra til innovasjon og regional næringsutvikling
- medvirke til aktivt landbruk i de nordligste delene av landet og bidra innenfor regjeringens nordområdesatsing
- utvikle kunnskap og gi råd som kan fremme økologisk landbruk
- skaffe data som grunnlag for godkjenning eller rettsvern av norske og utenlandske plantesorter
- teste sorter for norsk jord- og hagebruk for å kontrollere at disse er tilpasset norske klima- og produksjonsforhold
- skaffe kunnskap om frøavlsegenskaper til nye norske sorter av engvekster
- sikre tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for at norsk produksjon er i tråd med politiske mål og regelverk

4.1.2. Bærekraftig, langsiktig jordbruk

Målsettingen er kompetanse om de langsiktige konsekvensene av ulike dyrkingssystem og metoder, for å sikre god ressursutnytting av landbruksarealene. Dokumentasjon av langtidsvirkningene av ulike landbruksdrift på kulturlandskap, biologisk mangfold, klima/miljø og ikke-fornybare ressurser er sentralt. Kompetanse på husdyrproduksjon basert på utmarksbeite er også viktig. Oppgaver innenfor området er å

- gjennomføre langvarige forsøk for å dokumentere langtidsvirkningen av ulike driftsformer og -praksis på produksjons- og miljømessige faktorer
- utvikle kunnskap om kulturmark, beiting, biologisk mangfold m.m. med hensyn til næringsdrift, kulturlandskap samt klima og miljø

4.1.3. Miljøvennlige produksjonsformer

Målsettingen er spisskompetanse på de ulike produksjonsformenes miljøeffekter, for å bidra til gjennomføringen av Landbruks- og matdepartementets miljøstrategi 2008-2015. Bioforsk skal ha kompetanse på hvilken måte endringer i klimaet har effekt på erosjon og forurensning og om dyrkingsmetoder som kan bidra til mindre jorderosjon og avrenning av næringsstoff og plantevernmidler fra jordbruksarealer. Det er særlig viktig at Bioforsk har kunnskap som kan brukes for å redusere bruken og risikoen ved bruk av plantevernmidler. For 2012 skal programmet Jord- og vannovervåking i landbruket (JOVA), særlig omtalt under pkt 4.1.8, rapporteres under virksomhetsområdet Miljøvennlige produksjonsformer. Oppgaver innenfor området er å

- utvikle kunnskap om effekter av og verktøy for kostnadseffektive tiltak på miljøområdet

- utvikle kunnskap om effektive dyrkingssystem med minst mulig negativ påvirkning på klima og miljø
- følge opp Handlingsplanen for plantevernmidler 2010-2014
- videreutvikle Varsling Innen PlanteSkadegjørere (VIPS) og andre automatiske veiledningstjenester
- utvikle kunnskap om miljøkonsekvenser av plantevernmidler
- skaffe data som grunnlag for godkjenning av plantevernmidler
- utvikle kunnskap og gi råd til dyrkerne om integrert plantevern, om redusert og sikker bruk og håndtering av plantevernmidler, og om alternativer til kjemisk plantevern
- innhente data og utvikle kunnskap modeller som grunnlag for bedre tilpasset gjødsling i hele landet
- gi råd til dyrkerne om effektiv og miljøvennlig bruk av alle typer gjødsel
- utvikle kunnskap om grøfting, andre hydrotekniske tiltak og rensetiltak for jordbruksarealer
- utvikle kunnskap resirkulering av organisk avfall og økonomisering ved bruk av ikke-fornybare ressurser (fosfor, myrjord o.a.)
- formidle kunnskap om relevante EU-direktiv for å gi råd til myndigheter, landbruksnæring og rådgivningsenheter
- videreføre JOVA-programmet (særlig omtalt under pkt 4.1.8)

4.1.4. God plantehelse

Målsettingen er kompetanse som bidrar til friskt plantemateriale, gode produkter, systemer og prosesser. Det er særlig viktig å møte utfordringene knyttet til klimaendringer og skadegjørere uten å øke bruken av plantevernmidler. Bioforsk skal ha kunnskap som kan bidra til å sikre sykdomsfritt plantemateriale innen jord- og hagebruksvekster, inkludert beredskap mot etablering og spredning av fremmede skadelige arter. Oppgaver innenfor området er å

- være kunnskapsbase for forvaltningen på plantehelseområdet
- gi sikker og effektiv diagnostisering av planteskadegjørere
- skaffe kunnskap om skadeterskler, prognoser og varsling
- ha beredskap, diagnostikk, overvåking og referansefunksjoner på området fremmede skadelige arter
- bistå Mattilsynets med kunnskapsutvikling og beredskapsstøtte når det gjelder karanteneskadegjørere

4.1.5. Trygg mat fri for rester av plantevernmidler og andre uønskede stoffer

Målsettingen er kompetanse på effekter av ulike midler og doser av plantevernmidler, for å kunne bidra til trygg mat uten rester av plantevernmidler og andre uønskede stoffer. Bioforsk skal ha tilstrekkelig kapasitet til å utføre analyser som nasjonalt referanselaboratorium. Oppgaver innen området er å

- gjennomføre analyser av rester av plantevernmidler i norske og importerte vegetabiler som grunnlag for effektiv matvarekontroll
- utvikle kunnskap om faktorer som påvirker utvikling av sopp og soppgifter
- ha kunnskap om håndtering av landbruksprodukter med høyt nivå av fremmedstoff og naturlig dannede uønskede stoffer, herunder soppgifter
- utvikle kunnskap som grunnlag for risikovurderinger i forbindelse med bruk av genmodifiserte organismer

4.1.6. Klima- og energiriktig landbruk

Målsettingen er kompetanse på omfang og effekter av utslipp av klimagasser fra landbruket og potensialet for karbonbinding i jord, som grunnlag for fremtidige teknologiske og strukturelle valg innenfor landbruket. Oppgaver innenfor området er å

- utvikle kunnskap om landbruket sitt potensial for reduksjon i utslipp av klimagasser og økt binding av karbon
- utvikle kunnskap om effekter av klimaendringer på landbruksproduksjon og potensial og muligheter for tilpasninger
- skaffe meteorologiske data for varslingstjenesten, overvåking og forskning
- utvikle kunnskap om landbruket som produsent og leverandør av energi i samarbeid med Norsk senter for bioenergiforskning

4.1.7. Kommunikasjon og samfunnskontakt

Målsettingen er at næring, forvaltning og samfunn både nasjonalt og internasjonalt skal kjenne til kunnskap fra Bioforsk. Offentlig finansiert forskning skal være mest mulig åpent tilgjengelig, dersom ikke andre hensyn hindrer dette. Oppgaver innen området er å

- formidle forskningsresultat og erfaringsbasert kunnskap til brukerne
- tilrettelegge for nye kanaler og plattformer for kommunikasjon
- levere nyheter og faktainformasjon fra sitt område til Matportalen i henhold til inngåtte avtaler
- sikre informasjon og formidling av ny kunnskap på områder hvor Bioforsk har et særlig ansvar

4.1.8. Særlig omtale av programmet Jord- og vannovervåking i landbruket (JOVA)

Med bakgrunn i at bevilgningen til programmet Jord- og vannovervåking i landbruket (JOVA) fra 2012 samles under én post gis programmet en særlig omtale. Formålet med JOVA er å dokumentere miljøeffekter av jordbruksdrift for en effektiv landbruksforvaltning med høyt kunnskapsnivå på statlig, regionalt og lokalt nivå. De produkter/tjenester som leveres skal gi grunnlag for blant annet

- oppfølging av vannforskriften, gjødslingsnormer, miljøtilskudd i jordbruket, klimaarbeid, nasjonal og internasjonal rapportering og regelverk om plantevernmidler
- myndighetenes oppfølging av miljømål og vurdering av godkjenning av plantevernmidler
- utforming av miljøvirkemidler i jordbruket

Rammeplan for JOVA 2010-2015 skal legges til grunn for arbeidet. Det skal i sammenheng med at programmet i sin helhet er flyttet til kap. 1112 post 51 i 2012, legges særlig vekt på at samarbeidet mellom Statens landbruksforvaltning (SLF), Mattilsynet og Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) og Bioforsk videreføres for å ivareta forvaltningens behov. SLF, Mattilsynet og Klif skal gis anledning til å delta som ordinære deltakere i programmets referansegruppe.

Det forutsettes at Bioforsk fordeler innsatsfaktorene mellom innsamling og bearbeiding av data i tråd med programmets overordnede mål. Aktivitetene skal gjennomføres ved hjelp av anerkjente faglige metoder, standarder og normer (kvalitetskrav). Forventede resultater for 2012 er at årets primærdata fra oppdraget er lagret i en database og at historiske data er vedlikeholdt; det skal være utarbeidet og tilgjengeliggjort feltrapporter og andre egnede rapporter som presenterer resultater, tilstand og trender og forklarer årsakssammenhenger; behov for utvikling av modeller som hjelpemiddel for å effektivisere arbeidet og for å beskrive lokal variasjon skal være vurdert og gjennomført. Leveransene skal tilpasses brukernes behov (jf. ovenfor) og tilgjengeliggjøring av data og formidling skal vektlegges. Det forventes at Bioforsk i årsrapporten gjør rede for hele resultatkjeden, fra innsatsfaktorer til samfunns effekter. Dette skal rapporteres under virksomhetsområdet Miljøvennlige produksjonsformer (jf. pkt 4.1.3 ovenfor).

4.2. Støtte til fagsentrene

Bevilgningen over Støtte til fagsentrene kap. 1112 post 52 er en grunnfinansiering av fagsentrene Fureneset i Sogn og Fjordane, Tjøtta i Nordland og Svanhovd miljøsenter i Finnmark. Sentrene skal medvirke til lokal og regional næringsutvikling innenfor landbruks- og miljøområdet.

Fagsentrene skal i samråd med Fylkesmannen, lokalt og regionalt næringsliv, fylkeskommunene, kommuner og organisasjonene i landbruket gjøre det enklere for lokale næringsaktører å bygge opp kompetanse og å utvikle og ta i bruk nye produksjonsmetoder/produkter.

4.3. Tilskudd til utviklingstiltak over Jordbruksavtalen

Vi viser til brev datert 3. oktober 2011 vedlagt søknader til prosjekter som følger opp Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler, samt statusrapport for prosjektene som Bioforsk har hatt ansvar for. Bioforsk har søkt om totalt 8,35 mill. kroner for 2012. Videre har Bioforsk søkt om midler til prosjektet "Utprøving av midler for bruk i integrerte plantevernsystemer" sammen med Norsk landbruksrådgivning og vi viser i den forbindelse til kopi av tildelingsbrev til Norsk landbruksrådgivning.

For 2012 er det avsatt totalt 10 mill. kroner til oppfølging av Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler, hvorav inntil 2 mill. kroner kan benyttes til utprøving av plantevernmidler i småkulturer (jf Prop.126 S (2010-2011) om jordbruksoppgjøret 2011). Departementet har mottatt en rekke søknader og totalt søknadsbeløp oversteg tilgjengelig ramme betydelig.

For 2012 tildeles Bioforsk midler til følgende prosjekter over 1150.77.15:

Prosjekt	Kr
Plantevernguiden og plantevernleksikonet	300 000
Videreutvikling av varsling innen planteskadegjørere (VIPS)	800 000
Integrerte tiltak - betydning for sykdomsutvikling i hvete	500 000
Plantevernmidler i grunnvann i jordbruksområder	500 000
Punktkilder for tap av plantevernmidler til miljøet	300 000
Redusert risiko for utvikling av plantevernmiddelresistens	700 000
Kartlegge fordeler og ulemper ved redusert jordarbeiding	500 000
Finne alternativer til kjemisk bekjemping - fysiske hindre	300 000
Veksthus – miljøkonsekvenser av plantevernmidler og aktuelle tiltak	300 000
Plantevernmidlers nedbrytning, utvasking og persistens under norske forhold	700 000
Fremme bruken av nytteorganismer i biologisk bekjempelse av planteskadegjørere	700 000
SUM	5 600 000

Midlene til VIPS skal ikke benyttes til videreutvikling av gårdsvarsling, da vi ikke finner å kunne prioritere dette i denne omgang. Videre anmoder vi om at Bioforsk fortsatt arbeider for at både VIPS, Plantevernguiden og Plantevernleksikonet får flere brukere.

Vedrørende prosjektet "Fysiske hindre for skadegjørere" skal det også fokuseres på gjerder, nett og lignende som ikke er innsatt med plantevernmidler, slik at metodene også kan benyttes i økologisk produksjon.

Angående prosjektene "Veksthus – miljøkonsekvenser av plantevernmidler og aktuelle tiltak", "Plantevernmidler i grunnvann i jordbruksområder" og "Punktkilder for tap av plantevernmidler til miljøet" forutsettes det at prosjektene avsluttes som planlagt i løpet av 2012.

Vi ber om at det i prosjektet "Fremme bruken av nytteorganismer i biologisk bekjempelse av planteskadegjørere", prioriteres småkulturer og andre kulturer hvor det er liten tilgang på plantevernmidler. Videre skal dette prosjektet sees i sammenheng med prosjektet "Utprøving av midler for bruk i integrerte plantevernssystemer".

Departementet forutsetter for øvrig at prosjektene gjennomføres i tråd med tilsendte søknader og at Bioforsk søker samarbeid og kontakt med andre sentrale aktører. Vi understreker at bevilgningen må benyttes i 2012.

Innspill til jordbruksforhandlingene våren 2012

Arbeidsgruppen som har ansvar for oppfølging av Handlingsplanen, vil gi innspill til jordbruksforhandlingene. Vi ber derfor om en kort oppdatering om gjennomføring av prosjektene. Videre bes det om en begrunnet vurdering av hvorvidt Bioforsk mener prosjektene bør videreføres i 2013 og eventuelle forslag til nye prosjekter (inkludert kostnadsoverslag).

Innsending av rapport inkludert behovsanalyse for 2013 har frist 1.3.2012.

5. Administrative krav og forventninger

Departementet viser til arbeidet med oppdatert instruks for økonomi- og virksomhetsstyring, hvor et sentralt formål har vært å flytte fra tildelingsbrev til instruks tekst av varig art. I tildelingsbrevet formidles og presiseres de mål og resultater departementet forventer som følge av Stortingets vedtak og forutsetninger, og stiller til disposisjon de midler Stortinget har vedtatt for det enkelte budsjettår.

I oppdatert instruks har departementet presisert generelle krav til innhold i årsrapportene, jf. punkt 6.2.

5.1. Lederansvaret og administrative mål og tiltak

Virksomhetens styre er ansvarlig for at de mål og resultatkrav som er satt for 2012 blir nådd og at driften er basert på god økonomistyring.

Det vises ellers til styrets oppgaver slik de fremgår av vedtektene § 4.2.

5.1.1. Personalfullmakters

Personalfullmakter for budsjettåret følger som vedlegg til dette tildelingsbrevet.

5.1.2. Inkluderende arbeidsliv (Fellesføringer)

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med seks måneder.

Regjeringen vil fra 2012 iverksette en jobbstrategi for å få flere unge arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne inn i arbeidslivet. De statlige virksomhetene skal prioritere å øke rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne og slik bidra til å realisere jobbstrategien.

Årsrapport 2012: Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive sine aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppgjøret og de aktivitetene som støtter opp under denne.

5.1.3. Lærlinger i staten (Fellesføringer)

Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenlignet med 2011.

Årsrapport 2012: Hver virksomhet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle, og antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises til PM 2011-06 "Om oppfølging av arbeidet med å øke antallet læreplasser i statsforvaltningen og rapportering av lærlinger til Statens sentrale tjenestemannsregister (SST)". Det vises for øvrig til Statens personelhåndbok, kap.9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lærekandidater i staten.

5.1.4. Utvikling i geografisk fordeling av statlige arbeidsplasser (Fellesføringer)

Årsrapport 2012: Underliggende virksomheter skal i sine årsrapporter lage en oversikt av utviklingen i den geografiske fordelingen av arbeidsplasser i virksomheten. Oversikten skal være basert på endringer i inneværende år og planer som kan påvirke den geografiske fordelingen fremover.

5.2. Risikostyring

Departementet pålegger Bioforsk å gjennomføre overordnede risikovurderinger og risikostyring med utgangspunkt i virksomhetens vurderinger. Se pkt 3.2 i virksomhetsinstruksen. Risikovurderinger er et eget punkt i vårens styringsmøte. Virksomheten skal derfor sende sine vurderinger skriftlig til departementet i forkant av møtet.

5.2.1. Evalueringer

I dette tildelingsbrev ber departementet om at Bioforsk sørger for at følgende blir evaluert og rapportert til departementet:

- Arbeidet med regnskapsavlegget for 2011 (jf. pkt 5.6.1). Rapporteres innen 15. mars 2012.
- Styrenes sammensetning og kompetanse i ITAS Eierdrift AS og Instrumenttjenesten AS (jf pkt 6.4). Rapporteres innen 1. juli 2012.

5.3. Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT

De overordnede føringene for regjeringens IKT-politikk er nedfelt i St.meld. nr. 17 (2006-2007), i St.meld. nr. 19 (2008-2009) og i rundskriv P11/2011 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Det vises for øvrig til omtale av fornying ved bruk av IKT i departementets budsjettproposisjon for 2012 og til omtale i virksomhetsinstruksen for Bioforsk. Det forventes at virksomhetene er kjent med, og følger opp, de krav og føringer som er gitt i ovennevnte dokumenter.

Virksomheten har ansvar for å holde departementets tjenestekatalog oppdatert med korrekte opplysninger om egne netjtjenester, applikasjoner og datakilder. I 2012 skal tjenestekatalogen evalueres. En rapport som beskriver dagens bruk og nytte, samt forslag i forhold til framtidig utvikling for tjenestekatalogen skal overleveres departementet innen 1. oktober 2012. Ansvaret for planlegging og gjennomføring av evalueringen legges til Statens landbruksforvaltning, men alle virksomheter som har opplysninger i katalogen skal involveres i evalueringsarbeidet.

Det vises til rapporteringskravene i virksomhetsinstruksen. For øvrig skal det i *årsrapporten for 2012 rapporteres på*:

- samlet antall tjenester som retter seg mot næringsliv og andre brukergrupper, og hvor stor andel av disse tjenestene som er digitalisert samt brukstall for 2012 og tidligere år for tjenestene
- hvilke effekter digitalisering av tjenester gitt for ulike brukergrupper og internt i virksomheten
- potensialet for ytterligere digitalisering i virksomheten og virksomhetens eventuelle planer har for å gjøre flere tjenester tilgjengelig digitalt

5.4. Viderebruk av offentlig data (Fellesføring)

Etatene skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på virksomhetens nettside. Datasett som er fritt tilgjengelige i maskinlesbare formater, skal normalt registreres på nettstedet data.norge.no.

Etater som vurderer å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata som ikke er taushetsbelagte, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før virksomheten eventuelt selv etablerer nye publikumløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester.

Årsrapport 2012: Det skal framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

5.5. Kommunikasjon og informasjon

Landbruks- og matdepartementet (LMD) vektlegger offensiv og målrettet kommunikasjonsvirksomhet i samsvar med den statlige kommunikasjonspolitikken. Her legges det stor vekt på kravene om åpenhet og innsyn og offentlige virksomheters plikt til å vurdere meroffentlighet. Landbruks- og matdepartementet legger vekt på gjensidig samarbeid der det er hensiktsmessig eller nødvendig. Det legges opp til at LMD og underliggende virksomheter, hver uke, gir hverandre innblikk i saker som kommer opp og som kan utvikles gjennom samarbeid, så langt det er mulig.

Landbruks- og matdepartementet ønsker å styrke den elektroniske formidlingen på landbruks- og matområdet. Brukerne må få tilbud om informasjon av høy kvalitet og nye interaktive tjenester

tilpasset deres behov. LMD legger stor vekt på godt utviklede nettsider der målet er å gi et helhetlig bilde av fag- og politikkområdet.

5.6. Oppfølging merknader fra Riksrevisjonen

Det er svært alvorlig at Riksrevisjonen fire år på rad har påpekt vesentlige feil og mangler i Bioforsk. Dette krever stor oppmerksomhet og god oppfølging fra Bioforsk sin side.

I avsluttende revisjonsbrev for 2010 fikk Bioforsk merknader på følgende områder:

- *Regnskapsavlegget.* Det er avdekket brudd på regnskapsloven som medfører at regnskapet ikke viser et korrekt bilde av Bioforsk sin virksomhet. Feil og mangler omfatter manglende periodisering, manglende avskrivning av aksjeverdi for det avviklede selskapet Bioparken AS, oppføring av ekstraordinære kostnader som ikke oppfyller kravene til slike poster, og belastning av regnskapet med interne kostnader som ikke er reelle.
- *Inntekter.* Det er bygget opp en saldo av ubrukte, bevilgede midler, uten at dette er rapportert til departementet.
- *Oppfølging av Riksrevisjonens merknader* for 2007, 2008 og 2009.

Departementet forutsetter at disse områdene følges opp, slik styret har informert statsråden og departementet, og at det aktivt gjøres vurderinger om det er behov for ytterligere tiltak (se ellers punkt 5.2 Risikostyring). Departementet legger også opp til ekstra rapportering.

5.6.1. Særlig oppfølging

Som en følge av Riksrevisjonens merknader, bruker Bioforsk ekstern revisjonskompetanse i sammenheng med utarbeidelsen av styregodkjent regnskap for 2011. Departementet ber om at arbeidet med regnskapsavlegget for 2011 systematisk vurderes og at dette rapporteres til departementet senest 15. mars 2012. Se for øvrig pkt 5.2.1.

Videre ber departementet om at Bioforsk rapporterer om status for arbeidet med nytt system for intern kontroll og risikostyring senest 1. mars 2012.

Med bakgrunn i manglende rapportering av ubrukte bevilgede midler ber departementet om ekstraordinær regnskapsrapportering, jf. pkt 6.3

Departementet legger særlig vekt på å bli informert om det har blitt identifisert svakheter og om ytterligere tiltak vurderes.

6. Rapportering

6.1. Resultatrapportering

Det er kritisk for departementets styring av virksomheten og legitimering av bevilgningene overfor Stortinget at virksomheten systematisk rapporterer konkrete resultater og vurderer disse i forhold til

de mål som er satt for virksomheten på kort og lang sikt. Dette behov må imøtekommes allerede i rapporteringen for 2011.

Departementet ber derfor om at Bioforsk følge opp sitt forslag fra styringsmøtet den 6. desember 2011 om å gjøre rede for (i) situasjon/utfordringer, (ii) hva som er oppnådd (og eventuelle avvik) og (iii) samfunnseffekter og politikkomplikasjoner under hvert virksomhetsområde i den årlige rapporteringen. I dette ligger å synliggjøre forholdet mellom oppnådde resultater og innsatsfaktorer for hvert virksomhetsområde. Utviklingen må belyses gjennom tidsserier. Se også vedlegg om rapportering i forhold til vedtekter samt virksomhetsområder og resultatindikatorer.

I vedlegg 8.2 er det satt opp en matrise over målområder i henhold til departementets FoU-strategi. Det er også synliggjort eksempler på resultatindikatorer. Instituttet skal fylle ut vedlagte matrise i henhold til identifiserte målområder. Departementet ber Bioforsk om å presentere tidsserier og gjøre sammenligninger av resultater over tid, mellom strategiens tematiske områder og mellom resultater og ressursinnsats.

Bioforsk presenterte i styringsmøtet 14. juni 2011 sin plan for økning av vitenskapelig publisering i perioden 2011-2014 med 50 prosent i forhold til perioden 2006-2009. Departementet ber om en vurdering av resultater i forhold til oppsatte mål.

Det forutsettes at instituttens resultater rapporteres samlet slik at Forskningsrådet og Landbruks- og matdepartementet får den samme helhetlige rapport fra virksomheten.

6.2. Årsrapport

Departementet viser til instruks for økonomi- og virksomhetsstyring om krav til rapportering. I årsrapporten skal det legges vekt på måloppnåelse for virksomheten iht. de mål og resultatmål som er satt i Prop. 1 S og tildelingsbrev for det aktuelle året, samt øvrige relevante dokumenter. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.

Bioforsk foreslo i styringsmøtet 6. desember 2011 en omlegging av rapporteringen. Departementet ber om at Bioforsk følger opp dette i rapporteringen for 2011 ved å

- la hele styret og direktøren signere de to beretningene, som er styrets beretning og styregodkjent regnskap
- lage rapporten som en årsmelding, som favner helheten
- rapportere også separat på 1112.51, 1112.52 og 1150.77.15 til departementet
- følge opp de signaler om form og innhold i årsrapporten som har blitt gitt i tidligere styringsmøter

Årsrapporten til Bioforsk utarbeides ellers i overensstemmelse med de krav som stilles i instruks for økonomi- og virksomhetsstyring og skal inneholde

- regnskapstall i samsvar med godkjent rapportering i statsregnskapet
- rapportering i henhold til mål- og resultatkrav i tildelingsbrevet/øvrige styringsdokument med rapportering og forklaring av eventuelle vesentlige avvik

- redegjørelse for risikovurderinger og risikoreduserende tiltak som virksomheten har gjennomført
- rapport om bruk av tilskuddsmidler og prosjektmidler i tillegg til ordinære driftsmidler
- resultat av eventuelle evalueringer
- rapportering i henhold til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartements veileder for statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten og de føringer Landbruks- og matdepartementet gir
- rapportering av status på IKT-området, herunder eventuelle spesifikke krav til samordning, sikkerhet, beredskap og e-forvaltning
- overordnet fremstilling av samhandling med andre organisasjoner, herunder relevante etater (jf. og tildelingsbrevet for 2011)
- eventuelle krav i regjeringens fellesføringer

Årsrapporten skal sendes Landbruks- og matdepartementet i tre eksemplarer. Årsrapporten skal også sendes elektronisk. Virksomheter som har flere regnskapsførere skal sammenstille ett samlet årsregnskap for virksomheten som korresponderer med bevilgningene stilt til disposisjon i tildelingsbrevet. I tillegg må det påses at årsrapporten oversendes Riksrevisjonen (riksrevisjonen@riksrevisjonen.no) i elektronisk form innen samme dato.

Årsrapporten for 2011 har frist **15.03.2012**.

Årsrapporten for 2012 har frist **01.03.2013**.

6.3. Regnskapsrapporter

Nærmere frister og opplegg for innrapporteringen vil komme i brev om årsavslutningen for 2011.

Med bakgrunn i at Bioforsk over flere år har bygget opp en betydelig saldo av ubrukte, bevilgede midler, skal instituttet rapportere om status for bruken av kunnskapsutviklingsmidlene hvert tertial og senest innen den 15. mai, den 15. september og den dato som er fastsatt for årsrapporteringen. Vesentlige avvik i forhold til tildelingsbrev eller fremlagte prognoser skal rapporteres straks virksomheten får kjennskap til slike avvik.

6.4. Rapportering om forvaltning av fullmakter til eierskap i selskaper

Landbruks- og matdepartementet dettehard eligert til Bioforsk å innkalle til ordinær generalforsamling i aksjeselskapene Instrumenttjenesten AS og ITAS Eierdrift AS, jf punkt 2.2.2.

Riksrevisjonen og departementet skal varsles om generalforsamling i selskapene. Departementet vil komme tilbake til hvilke opplysninger som trengs for statsrådets rapportering til Riksrevisjonen, se styringskalender for når rapporteringen skal være gjort, jf. og punkt 2.2.2 i tildelingsbrevet.

Det vises for øvrig til regjeringens melding til Stortinget, Meld. St. 13 (2010-2011) *Aktivt eierskap – norsk statlig eierskap i en global økonomi*. Det vises særlig til regjeringens forventninger til lederlønn i pkt. 5.4.4 og Retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper (trykt

vedlegg til meldingen)), jf. også Landbruks- og matministerens brev til styremedlemmene av 22.11.2011.

Landbruks- og matdepartementet ber om at Bioforsk tar initiativ til at styret i de to selskapene gjennomfører en egevaluering som skal rapporteres til departementet innen 1. juli 2012. Egevalueringen bør inkludere en vurdering av styrets sammensetning og kompetanse sett i forhold til selskapets utfordringer.

7. Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar	Rapportering til statsregnskapet 2011	Jf. brev fra LMD med rundskriv fra Finansdepartementet
12.02.2012	Standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9/2010 fra Finansdepartementet Nøkkeltall som grunnlag for marskonferansen
01.03.2012	Utviklingstiltak over Jordbruksavtalen	Rapport inkludert behovsanalyse (jf. pkt 4.3)
01.03.2012	Intern kontroll og risikostyring	Rapport om status for arbeidet med innføring av nytt system (jf. pkt 5.6.1)
15.03.2012	Utarbeidelse av styregodkjent regnskap	Evaluering av bruk av ekstern revisjonskompetanse (jf. pkt 5.6.1)
15.03.2012	Årsrapport 2011	<p>Rapportering i tråd med krav til årsrapport (pkt 6.2), herunder krav til resultatrapportering (pkt 6.1) og ekstraordinær rapportering på kunnskapsutviklingsmidler (pkt 6.3) fremstilt i tildelingsbrev for 2012. Se også krav i tildelingsbrev for 2011, herunder vedlegg 8.2 Rapportering i forhold til vedtekter og vedlegg 8.3 Virksomhetsområder og resultatindikatorer for kap. 1112 og kap. 1150.</p> <p>I tillegg skal det rapporteres på følgende, jf. tildelingsbrevet for 2011:</p> <p><u>5.2 Arbeidsgiverrollen</u> <i>Årsrapport</i> – Rapportering iht. aktivitets- og rapporteringsplikten.</p> <p><u>5.4 Intern kontroll og risikostyring</u> <i>Årsrapport</i> - Rapportering på de viktigste risikoområdene iht. målstrukturen.</p> <p><u>5.4.1 Evalueringer</u> <i>Årsrapport</i> – Redegjørelse for gjennomførte evalueringer.</p> <p><u>5.5 Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT</u> <i>Årsrapport</i> – Virksomheten skal rapportere om følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om virksomheten har tjenester som kun er tilgjengelig manuelt (dvs. tjenester som krever innsending av papirskjema, direkte eller telefonisk kontakt) og begrunnelse for at disse ikke er tilgjengelige digitalt, samt hvilke planer virksomheten ev har for å gjøre disse tilgjengelig digitalt. • Hvor stor andel av brukere som velger å bruke digitale

		<p>tenester fremfor manuelle tenester siste året, og om endring av dette fra foregående år. Det skal rapporteres per teneste og tallene skal kommenteres av virksomheten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om virksomheten krever at brukere må rapportere inn data som allerede finnes hos andre offentlige virksomheter, og hvilke planer virksomheten ev har for å gjøre dette unødvendig, ev hvilke hindre som ligger til grunn for at data ikke utveksles. • Hvordan satsing på IKT-løsninger har gitt effekter internt i virksomheten, hos brukere eller andre virksomheter. • Hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten. <p><u>5.6 Beredskap og sikkerhet</u> <i>Årsrapport:</i> Redegjørelse for hva som er gjort på beredskapsområdet det siste året, og hva som er planlagt for det påfølgende året (revisjoner, øvelser med mer).</p> <p><u>5.9 Inkluderende arbeidsliv (fellesføring)</u> <i>Årsrapport</i> – Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive sine egne aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.</p> <p><u>5.10 Brukerundersøkelser (fellesføring)</u> <i>Årsrapport</i> – Alle statlige virksomheter skal i årsrapporten rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og gjort dem offentlig tilgjengelige. De som ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2011, skal rapportere om når slike undersøkelser vil finne sted.</p> <p><u>5.11. Lærlinger i staten (fellesføring)</u> <i>Årsrapport</i> - Hver virksomhet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle og antall lærlinger fordelt på lærefag.</p> <p><u>5.12 Statistikk for antall arbeidsplasser (fellesføring)</u> <i>Årsrapport</i> - Underliggende virksomheter skal i sine årsrapporter omtale statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert.</p> <p><u>5.13 Tilgjengeliggjøring av offentlige data (fellesføring)</u> <i>Årsrapport</i> - Det skal fremkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.</p>
15.5.2012	Midler til kunnskapsutvikling m.v.	Ekstraordinær rapportering 1. tertial.

15.5.2012	Oppdaterte standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9/2010 fra Finansdepartementet. Nøkkeltall som grunnlag for budsjettproposisjonen
21.5.2012	Første styringsmøte	Dagsorden for vårens styringsmøte <ul style="list-style-type: none"> • Rapport om virksomheten i året som gikk, herunder styregodkjent regnskap og styrets beretning • Gjennomgang av status på planer/strategier for inneværende år • Styrets kontrollansvar v/styreleder • Styrets vurderinger av identifiserte risikoområder; status, utviklingstrekk og planlagt oppfølging/tiltak • Styrets vurdering av systemer og rutiner for intern kontroll • Evt. oppfølging av riksrevisjonssaker. • Eventuelt andre saker av styringsmessig karakter departementet og/eller virksomheten ønsker å ta opp. • Andre områder som fremkommer av tildelingsbrevet
22.6.2012	Eierskap i selskaper	Grunnlag for statsrådets beretning til Riksrevisjonen. Se dette tildelingsbrev pkt 6.4, virksomhetsinstruksen pkt. 4.3 Eierskap samt brev fra departementet med ytterligere opplysninger.
1.7.2012	Eierskap i selskaper	Evalueringsrapport om sammensetning og kompetanse i styrene til ITAS Eierdrift og Instrumenttjenesten AS.
15.9.2012	Midler til kunnskapsutvikling m.v.	Ekstraordinær rapportering 2. tertial.
Oktober-desember	Andre styringsmøte	Dagsorden for høstens styringsmøte: <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av status på planer/strategier for inneværende år • Hovedlinjene i neste års statsbudsjett • Hovedlinjene i virksomhetenes mål og strategier neste år/påfølgende år • Budsjettforberedelser – budsjettår +2 – herunder ambisjonsnivå og prioriteringer • Eventuelt andre saker av styringsmessig karakter departementet og/eller virksomheten ønsker å ta opp. • Andre områder som fremkommer av tildelingsbrevet
Januar-februar 2013	Rapportering til statsregnskapet 2012	Jf. brev fra LMD med rundskriv fra Finansdepartementet

01.03.2013	Årsrapport 2012	
------------	-----------------	--

8. Vedlegg

8.1. Personalfullmakter for Landbruks- og matdepartementets underliggende virksomheter

8.1.1. Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

Ansettelser, fullmakt til å opprette nye stillinger og fullmakt til å fastsette lønn delegeres til den enkelte virksomhet.

8.1.2. Toppledere

Virksomheter der departementet ansetter topplerer

Departementet foretar ansettelser i topplererstillingene i følgende virksomheter:

- Mattilsynet
- Reindriftsforvaltningen
- Statens landbruksforvaltning

Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til disse topplerernes arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon, osv)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

Virksomheter der styret ansetter topplerer

For forvaltningsorganer med særskilte fullmakter ansetter styret topplerer for virksomheten, jf. virksomhetenes vedtekter. Dette gjelder:

- Bioforsk
- Norsk institutt for skog og landskap
- Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
- Veterinærinstituttet

Styret for virksomheten saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplererens arbeidsforhold. Fastsettelse av lønn ved ansettelse skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt.

Senere lønnsjusteringer, både midlertidige og permanente, for topplererne i disse virksomhetene, kan etter hovedtariffavtalen bare skje ved forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene i departementet.

8.1.3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

8.1.4. **Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelser med tjenesten**

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000 til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Statens personalhåndbok pkt. 10.22).

Erstatninger utover kr. 20.000,- sendes departementet som forelegger saken for Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

8.2. Resultatmål og indikatorer

Målområder	Mat, helse, forbruker	Tre og energi	Tjenester	Miljø og ressursforvaltning	Landbruk og samfunn	Bioteknologi	Samlet, ikke fagspesifikk
Høy kvalitet og relevans	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader 	NIFU-stat: Kvalitet: <ul style="list-style-type: none"> Vit.publ NFR-finans EU- finans Dr.grader Ledelse EU-prosjekter Allianser Prof II Delt CoE e.l.
	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder 	Relevans: <ul style="list-style-type: none"> NFR-finans Oppdrag, delt finans.kilder
Internasjonalt forskningssamarbeid	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	<ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan 	NIFU – stat <ul style="list-style-type: none"> EU-finans Nordisk-finan Gjesteforsker Ut.landsopp
Forskningsbasert innovasjon og kommersialisering	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	<ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer 	NIFU – stat <ul style="list-style-type: none"> Lisenser Patenter FORNY Allianser næringsliv Konkrete etableringer

Målområder	Mat, helse, forbruker	Tre og energi	Tjenester	Miljø og ressursforvaltning	Landbruk og samfunn	Bioteknologi	Samlet, ikke fagspesifikk
Forskning for forvaltningen	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag • Midler kunnsk.utv • Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet • Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag • Midler kunnsk.utv • Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet • Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag • Midler kunnsk.utv • Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet • Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag • Midler kunnsk.utv • Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet • Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag • Midler kunnsk.utv • Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet • Egenevaluer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag • Midler kunnsk.utv • Konkrete svar på bestilling; resultater og/ eller aktivitet • Egenevaluer. 	NIFU – stat: <ul style="list-style-type: none"> • Oppdrag
							Årsrapport: beskrivelse av resultater og aktivitet
Forskingskommunikasjon og formidling	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	<ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem 	NIFU – stat: <ul style="list-style-type: none"> • Vit.publ • Fagbøker • Rapporter • Foredrag etc • Pop.vit.art. • Avisinnlegg • Konfer/sem.

8.3. Rapportering i forhold til vedtekter

Bioforsks vedtekter av 7. mars .2008 inneholder mål som er spesifikke for organisasjonen og som ikke dekkes av målene i LMDs strategier. Mål 2 tilsvarer i stor grad LMDs bestillinger over kap. 1112, Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap.

Mål	Fra Bioforsks vedtekter	Rapportering	Andre behov
1	Levere nasjonal og internasjonal konkurransedyktig FoU	NIFU-statistikken	Dekkes i all hovedsak av rapportering iht. LMDs strategier Beskrivelse av intern prosess for å nå målet og egenevaluering
	innenfor planteproduksjon, matvaretrygghet, økologisk produksjon og jordfaglige spørsmål		Dekkes av rapportering iht. LMDs strategier
	i nært samarbeid med UMB		Rapportere om samarbeid med andre universiteter
	oppnå synergier mellom fagområder		Kvantifisering Beskrivelse av intern prosess og egenevaluering
2	Bidra til bedre miljøkvalitet, bærekraftig ressursforvaltning og matproduksjon, til nytte for næring, forbrukere og samfunn	Årsrapport i forhold til 1112	Beskrivelse av intern prosess for å nå målet og egenevaluering Evalueringer av temaområder med 3-4-års intervaller
3	Bidra til økt innovasjon	NIFU-statistikken gir litt	Generelt: Dekkes av rapportering iht. LMDs strategier Beskrivelse av intern prosess for å nå målet og egenevaluering
	Utføre oppgaver knyttet til regionale og distriktpolitiske problemstillinger		Inntekter og andel inntekter fra regional/lokal finansiering Antall samarbeidsprosjekter med andre regionale aktører Regionale allianser, f.eks. med UoH-sektoren Lokal/regional formidling; kurs, brukerkontakt etc. Beskrivelse av aktivitet
	Være redskap for lokal næringsutvikling og verdiskaping innenfor landbruk og andre arealbaserte næringer		Konkrete etableringer som en følge av Bioforsks engasjement Geografisk fordeling av opphav til lisenser, patenter Beskrivelse av aktivitet

8.4. Virksomhetsområder og resultatindikatorer for kap. 1112 og kap. 1150

Bioforsk skal i årsrapporten beskrive konkrete oppnådde resultater og sammenligne disse med målsetningene. Tildelingsbrevet beskriver overordnede mål under punkt 3.1 og for hvert virksomhetsområde er målsetninger konkretisert under punkt 4.1, 4.2 og 4.3. Resultatindikatorerne i tabellen nedenfor er ment som et verktøy for resultatmåling og vurdering, som grunnlag for læring og forbedring. Fjorårets resultat bør oppgis som referanse, under forutsetning at slik informasjon kan innhentes med forsvarlig ressursbruk.

Virksomhetsområde	Mål / oppgave	Resultatindikator
Kap. 1112 post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap		
1. Effektiv og konkurransedyktig plante- og husdyrproduksjon i hele landet, inkludert økologisk	Mål: Kompetanse for lønnsom planteproduksjon under de forskjellige dyrkings- og klimaforholdene i Norge, og for økologisk landbruk.	<ul style="list-style-type: none"> Innsats (kroner og årsverk) Aktivitet (jf. konkrete indikatorer nedenfor) Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	• bidra til innovasjon og regional næringsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> Konkrete eksempler (nye produkter, nye bruksområder, nye produksjonsmåter, bruk av teknologi ny for sektoren). Antall nye arter/sorter tatt i bruk i konvensjonell og økologisk dyrking Antall prosjekter med fjellregional næringsutvikling
	• medvirke til aktivt landbruk i de nordligste delene av landet og bidra innenfor regjeringens nordområdesatsing	<ul style="list-style-type: none"> Nord-norsk kompetansesenter. Samarbeid i Nordområdene Formidling av kunnskap til næring og forvaltning (jf. pkt 7) Relevante samarbeidsprosjekter
	• utvikle kunnskap og gi råd som kan fremme økologisk landbruk	<ul style="list-style-type: none"> Vitenskapelig publisering (jf. vedlegg 8.2) Veiledningsmaterieill Planleggingsverktøy Avlingsregistreringer Bistand til myndigheter
	• skaffe data som grunnlag for godkjenning eller rettsvern av norske og utenlandske plantesorter	<ul style="list-style-type: none"> Antall sorter godkjent, tidsserie siste 5 år.
	• teste sorter for norsk jord- og hagebruk for å kontrollere at disse er tilpasset norske klima- og produksjonsforhold	<ul style="list-style-type: none"> Antall markedsførte plantesorter og sorter i offentlig godkjenningssprøving Antall arter/sorter under utprøving Antall nye arter/sorter tatt i bruk i landbruket
	• skaffe kunnskap om frøavlsegenskaper til nye norske sorter av engvekster	<ul style="list-style-type: none"> Mengde og kvalitet per sort
	• sikre tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for at norsk produksjon er i tråd med politiske mål og regelverk	<ul style="list-style-type: none"> Brukerrettet formidling (jf. pkt 7)
2. Bærekraftig, langsiktig jordbruk	Mål: Kompetanse om/dokumentasjon av de langsiktige konsekvensene av ulike dyrkingssystem og om metoder, for god ressursutnytting av landbruksarealene.	<ul style="list-style-type: none"> Innsats (kroner og årsverk) Aktivitet (for eksempel utvikling av kompetanse om næringsstoffbalanse, klimagasser, produksjonseffektivitet og biologisk mangfold) Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	• gjennomføre langvarige forsøk for å dokumentere langtidsvirkningen av ulike driftsformer og –praksis på produksjons- og miljømessige faktorer	<ul style="list-style-type: none"> Viktige funn. Antall og typer forsøksfelt.

Virksomhetsområde	Mål / oppgave	Resultatindikator
Kap. 1112 post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap		
	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle kunnskap om kulturmark, beiting, biologisk mangfold m.m. med henyn til næringsdrift, kulturlandskap samt klima og miljø 	<ul style="list-style-type: none"> • Formidlingstiltak (jf. pkt 7)
3. Miljøvennlige produksjonsformer	<p>Mål: Kompetanse om miljøvennlige produksjonsformer, for å bidra til gjennomføringen av LMDs miljøstrategi 2008-2015.</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvikle kunnskap om effekter av og verktøy for gjennomføring av kostnadseffektive tiltak på miljøområdet • utvikle kunnskap om effektive dyrkingssystem med minst mulig negativ påvirkning på klima og miljø • følge opp Handlingsplanen for plantevernmidler 2010-2014 • videreutvikle Varsling Innen PlanteSkadegjørere (VIPS) og andre automatiske veiledningstjenester • utvikle kunnskap om miljøkonsekvenser av plantevernmidler • skaffe data som grunnlag for godkjenning av plantevernmidler • utvikle kunnskap og gi råd til dyrkerne om integrert plantevern, om redusert og sikker bruk og håndtering av plantevernmidler, og om alternativ til kjemisk plantevern • innhente data og utvikle modeller som grunnlag for bedre tilpasset gjødsling i hele landet • gi råd til dyrkerne om effektiv og miljøvennlig bruk av alle typer gjødsel • utvikle kunnskap om grøfting, andre hydrotekniske tiltak og rensetiltak for jordbruksarealer • utvikle kunnskap om resirkulering av organisk avfall og økonomisering ved bruk av ikke-fornybare ressurser (fosfor, myrjord o.a.) • formidle kunnskap om relevante EU-direktiv for å gi råd til myndigheter, landbruksnæring og rådgivningsenheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet (jf. konkrete indikatorer nedenfor) • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering) • Ny viten. • Veiledning for tiltaksanalyser. • Kunnskapsutvikling/beredskap for evaluering og videreutvikling av regionale miljøprogram (RMP) • Videreutvikling av tiltaksveileder for VRD • Ny viten om muligheter for omlegging til mer miljøvennlige dyrkingssystem. • Beskrivelse av tiltak og oppfølging (rapporteres delvis under kap. 1150 post 77.15 Tilskudd til utviklingstiltak, nedenfor) • Status for VIPS • Antall midler testet for Mattilsynet • Antall midler godkjent • Positive/negative konsekvenser av nye midler. • Konkrete aktiviteter og tiltak. • Informasjon/veiledere • Alternative plantevernmetoder under utprøving og metoder tatt i bruk i konvensjonell/ økologisk dyrking. • Konkrete eksempler på forbedret teknologi og metoder. • Aktivitet for beredskap. • Utvikling av forvaltningsverktøy for redusert erosjon og avrenning • Konkrete aktiviteter og tiltak • Mengde resirkulerbart fosfor i landbruket • Oversikt over regler, rapporteringsrutiner og konsekvenser for norsk landbruk • Oppdatering av tiltaksveileder for VRD • Formidlingstiltak (jf. pkt 7)

Virksomhetsområde	Mål / oppgave	Resultatindikator
Kap. 1112 post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap		
	• videreføre JOVA-programmet	Rapportering av resultater i forhold til mål særlig omtalt under pkt 4.1.8 i tildelingsbrevet.
4. God plantehelse	Mål: Kompetanse som bidrar til friskt plantemateriale, gode produkter, systemer og prosesser.	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet (jf. konkrete indikatorer nedenfor) • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	• være kunnskapsbase for forvaltningen på plantehelseområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitet for beredskap. • Omfang av råd og deltagelse som fagekspert i møter, for eksempel under IPPC og EPPO.
	• gi sikker og effektiv diagnostisering av planteskadegjørere	• Antall diagnoser og funn.
	• skaffe kunnskap om skadeterskler, prognoser og varslings	<ul style="list-style-type: none"> • Nye resultater • Konsekvensutredninger
	• ha beredskap, diagnostikk, overvåking og referansefunksjoner på området fremmede skadelige arter	<ul style="list-style-type: none"> • Forbedret kunnskapsstøtte • Antall skadegjørere • Diagnosemetoder • Tiltak og oppfølging
	• bistå Mattilsynet med kunnskapsutvikling og beredskapsstøtte når det gjelder karanteneskadegjørere	• Aktivitet på området
5. Trygg mat fri for rester av plantevernmidler og andre uønskede stoffer	Mål: Kompetanse på effekter av ulike midler og doser av plantevernmiddel for å kunne bidra til trygg mat uten rester av plantevernmidler eller andre uønskede stoffer. Kapasitet som nasjonalt referanselaboratorium.	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet (jf. konkrete indikatorer nedenfor) • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	• gjennomføre analyser av rester av plantevernmidler i norske og importerte vegetabiler som grunnlag for effektiv matvarekontroll	<ul style="list-style-type: none"> • Antall gjennomførte analyser. • Antall funn over grenseverdier. • Beskrivelse av type stoffer.
	• utvikle kunnskap om faktorer som påvirker utvikling av sopp og soppgifter	
	• ha kunnskap om håndtering landbruksprodukter med høyt nivå av fremmedstoff og naturlig dannede uønskede stoffer, herunder soppgifter	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitet og tiltak for bruk av organisk avfall. • Veiledning for dyrking og behandling av aktuelle vekster og avling.
	• utvikle kunnskap som grunnlag for risikovurderinger i forbindelse med bruk av genmodifiserte organismer	• Status for GMO
6. Klima- og energiriktig landbruk	Mål: Kompetanse på omfang og effekter av utslipp av klimagasser fra landbruket og potensialet for karbonbinding i jord, som grunnlag for fremtidige teknologiske og strukturelle valg innenfor landbruket.	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet (jf. konkrete indikatorer nedenfor) • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	• utvikle kunnskap om landbruket sitt potensial for	<ul style="list-style-type: none"> • Beregningsmodeller, prosesser i jord • Bidrag til statistikk

Virksomhetsområde	Mål / oppgave	Resultatindikator
-------------------	---------------	-------------------

Kap. 1112 post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap

	reduksjon i utslipp av klimagasser og økt binding av karbon	
	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle kunnskap om effekter på klimaendringer på landbruksproduksjon og potensial og muligheter for tilpasninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomførte tiltak/aktiviteter. • Formidling og veiledningsgrunnlag (jf. pkt 7)
	<ul style="list-style-type: none"> • skaffe meteorologiske data for varslingstjenesten, overvåkning og forskning 	<ul style="list-style-type: none"> • Landbruksmeteorologisk tjeneste
	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle kunnskap om landbrukets som produsent og leverandør av energi i samarbeid med Norsk senter for bioenergiforskning 	<ul style="list-style-type: none"> • Antall prosjekter der landbruket deltar • Antall samarbeidsprosjekt og samarbeid med teknologiutviklere
7. Kommunikasjon og samfunnskontakt	Mål: Næring, forvaltning og samfunn både nasjonalt og internasjonalt skal kjenne til kunnskap fra Bioforsk. Resultater fra offentlig finansiert forskning skal være mest mulig åpent tilgjengelig.	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet (jf. konkrete indikatorer nedenfor) • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	<ul style="list-style-type: none"> • formidle forskningsresultat og erfaringsbasert kunnskap til brukerne 	<ul style="list-style-type: none"> • Total publisering rapporteres under kap. 1137, jf. vedlegg 8.2.
	<ul style="list-style-type: none"> • tilrettelegge for nye kanaler og plattformer for kommunikasjon 	
	<ul style="list-style-type: none"> • levere nyheter og faktainformasjon fra sitt område til Matportalen i henhold til inngåtte avtaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Antall artikler lagt ut på Matportalen.
	<ul style="list-style-type: none"> • sikre informasjon og formidling av kunnskap på områder hvor Bioforsk har et særlig ansvar 	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikling i ekstern etterspørsel

Kap. 1112 post 52 Støtte til fagsentrene

Fagsentrene	Mål: Medvirke til lokal og regional næringsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
	<ul style="list-style-type: none"> • bruke midlene på en måte som best tjener fremtidige regionale behov 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrete bidrag.

Kap. 1150 post 77.15 Tilskudd til utviklingstiltak

Prosjekter	Mål: Støtte målet om et norsk landbruk mindre avhengig av kjemiske plantevernmidler, hvor risikoen ved bruk av plantevernmidler er lavere.	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats (kroner og årsverk) • Aktivitet (hovedresultater fra prosjektene) • Forandring i tilstand for forvaltning og næring som følge av aktivitet (vurdering)
------------	---	--